

Digi tutuksi

Opas tablettilaitteelle

SISÄLLYS

Digimaailman sanasto	4
Digimaailman symbolit	5
Älylaitteen painikkeet	6
Älylaitteen verkkoyhteydet	7
Näyttö ja näppäimistö	8
Pika-asetukset (alasvetovalikko)	10
Ilmoitustaulu	11
Näin välttyt petoksilta	12
Vahva tunnistautuminen	13
Tilit, kirjautumistiedot, tunnukset, salasana	14
Hiukan tekoälystä	15
Ota valokuva tai kuvaa video	16
Kuvien ja videoiden poistaminen	17
Selaimen käyttö	18
Uutisten lukeminen selaimessa	19
Sähköpostin lähettäminen Gmailista	20
Kalenterimuistutuksen asettaminen	21
Ohjelman katsominen Yle Areenassa	22
Tutustu Muistipuistoon	23
HSL:n Reittioppaan käyttö	24
VR:n junalipun hinta	26
Etsi lähialueen tapahtumia	27
Webinaari tai kurssi Ilmonetissä	28
Aineiston varaaminen kirjastosta	29
Lataa, päivitä ja poista sovelluksia	30
Videon katsominen YouTubesta	32
Linkkivinkkejä iloksi ja hyödyksi	33
Muistiinpanot	34

KUINKA KÄYTÄT OPASTA

Vanhusten Turva tarjoaa sinulle tämän oppaan tabletilaitteen käytön opetteluun tueksi. Parhaiten opas soveltuu Android-ohjelmistoa käyttäville laitteille, esimerkiksi Samsung, Lenovo, Huawei tai Acer -merkkisille laitteille. Osa ohjeista soveltuu myös Applen iPadille ja iPhoneille.

Opas on mahdollista saada paperisena versiona ja digitaalisessa muodossa. Oppaan sivut 4–15 sisältävät perustietoa laitteesta ja digimaailmasta. Sivulta 16 eteenpäin voit tehtävien avulla harjoitella laitteen käyttämistä ja oppia uutta. Jos tehtävät tuntuvat aluksi vaikeilta, anna itsellesi aikaa ja muista vanha sananlasku; harjoitus tekee mestarin. Toivomme, että tehtävistä on sinulle iloa ja hyötyä nyt ja tulevaisuudessa.

Oppaan ensimmäinen versio on valmistunut opinnäytetyönä 2023. Oppaan kehitys on jatkunut tämän jälkeen *Askel askeleelta kohti yhdenvertaisuutta* -hankkeessa (2024–2026). Tavoitteenamme on jatkossakin kehittää tätä opasta, minkä vuoksi toivomme palautetta. Miltä oppaan käyttäminen tuntui? Olivatko ohjeet liian helppoja, vaikeita tai epäselviä? Mitä muita sisältöjä olisit tarvinnut?

Palautteen voit lähettää sähköpostilla info@vanhustenturva.fi.

Opettavaisia hetkiä oppaan parissa

Oppaan kehittäjät 2026

www.vanhustenturva.fi | 0503110460

© 2026 Vanhusten Turva sr. Tämä materiaali on lisensoitu Creative Commons Nimeä-EiKaupallinen-JaaSamoin 4.0 Kansainvälinen (CC BY-NC-SA 4.0) -lisenssillä. Lisenssin ehdot: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.fi>

- **Selain / nettiselain / verkkoselain / internet-selain:** Selain on ohjelma, jolla voit käyttää nettiä. Laitelainaamon tabletilla käytössä on Chrome
Muita yleisiä selaimia ovat esimerkiksi: Firefox Safari ja Edge
- **Sovellus / appi / äppi:** Käyttöä varten laitteelle ladattava ohjelma. Sovelluksia on monenlaisia ja jokainen niistä tekee tiettyä tehtävää: Yle Areena -sovelluksella voit katsoa videoita, kun taas HSL-sovelluksella voit katsoa reittiohjeen julkisille tai ostaa matkalippuja. Sovellukset ladataan sovelluskaupasta.
- **Osoiterivi / osoitepalkki / osoitekenttä:** Selaimen ylä- tai alaosassa oleva palkki, johon kirjoitetaan verkkosivujen tarkat osoitteet (esimerkiksi kela.fi) tai hakusanoja haun tekemiseksi. Osoiterivi näyttää sen nettiosoitteen, jolla parhaillaan olet. Napauttamalla palkkia voit kirjoittaa uuden osoitteen tai hakusanan.
- **Ilmoitusasetukset:** Kun käytät laitetta, verkkosivustot ja sovellukset voivat pyytää lupaa lähettää sinulle ilmoituksia. Voit valita ”Salli” tai ”Älä salli”. Ilmoitusten vastaanottaminen ei ole pakollista.
- **Hakukone:** Hakukone on työkalu, jonka avulla voit etsiä tietoa internetistä. Google on tunnetuin hakukone. Kun kirjoitat hakukoneeseen hakusanoja, saat listan hakutuloksia, jotka liittyvät hakemaasi aiheeseen.
- **Ohjelmistopäivitys / Järjestelmäpäivitys:** Laitteen omia päivityksiä, jotka korjaavat virheitä ja parantavat turvallisuutta. Ne kannattaa asentaa aina valitsemalla ”Lataa” tai ”Asenna nyt”. Tarkistat ja asennat päivitykset laitteesi Asetuksista.
- **Evästeet** ovat muistiinpanoja, joita verkkosivut tekevät. Ne mahdollistavat verkkosivujen toimimisen, mutta niitä käytetään myös mainosten kohdentamiseen. Tämän takia evästekey-selyihin kannattaa yleensä vastata ”Vain välttämättömät” tai ”Vain pakolliset”. Jos hylkää tai estät kaikki evästeet, esimerkiksi videot eivät välttämättä toimi verkkosivulla.
- **Sijaintitiedot:** Kun käytät laitetta, verkkosivustot ja sovellukset voivat pyytää lupaa käyttää laitteesi sijaintia. Voit valita ”Salli” tai ”Estä”. Sijainnin antaminen ei ole pakollista, mutta se voi helpottaa palvelujen käyttöä, esimerkiksi HSL-reittioppaassa lähtöpaikan valitsemista.

	Asetukset			Seuraava
	Haku			Kumoa
	Ei verkkoyhteyttä			Päivitä
	Wi-Fi päällä / pois			Minimoi ikkuna
	Valitse Wi-Fi-verkko			Maksimoi ikkuna
	Salasanalla suojattu Wi-Fi-verkko			Pienennä ikkuna
	Mobiilidata päällä / pois			Sulje ikkuna
	Tukiasema päällä / pois			Liite
	Bluetooth päällä / pois			Lataa itselle
	Lentotila päällä / pois			Lataa palveluun
	Sijainti päällä / pois			Vastaa lähettäjälle
	Valikko			Vastaa kaikille
	Näytä lista			Lähetä edelleen
	Piilota lista			Jaa
	Suodata			Suurennä näkymä
	Kansio			Pienennä näkymä
	Tallenna			Toista
	Poista			Tauota
	Palauta			Pysäytä
	Kytin päällä / pois			Äänet päälle / pois
	Tyhjä valinta			Mikrofoni päälle / pois
	Valittuna			Tekstitykset
	Edellinen / takaisin			Kelaa eteen / taakse
	Virta			

Fyysiset painikkeet laitteen reunassa

Laitteesi yläreunassa tai sivussa on fyysisiä painikkeita.

Sillä, painatko painikkeita lyhyesti vai pitkään, on suuri merkitys.

Näitä painikkeita painamalla saat esimerkiksi käynnistettyä ja sammutettua laitteen (virtapainike) sekä säädettyä äänen voimakkuutta.

Näitä painikkeita käytetään myös moneen muuhun tarkoitukseen, joko yhdessä tai erikseen, riippuen laitteesta.

Tarkista laitekohtaiset painikekomennot laitteen asetuksista tai hakukoneesta.

Laitteen laittaminen lepotilaan, sammuttaminen ja käynnistäminen

Lepotila

- Lopettaessasi laitteen käytön sitä ei tarvitse sammuttaa kokonaan.
- Laite voidaan laittaa lepotilaan painamalla virtapainiketta lyhyesti.
- Näyttö sammuu, mutta laite jää valmiustilaan.
- Laite herätetään painamalla virtapainiketta, pyyhkäisemällä näyttöä ylöspäin ja avaamalla lukitus.

Lukituksen avaaminen (jos asetettu)

Lukitustapa voi olla:

- biometrinen tunniste (sormenjälki tai kasvojentunnistus)
- kuvio
- PIN-koodi tai salasana

Laitteen sammuttaminen

Laite on hyvä sammuttaa kokonaan noin kerran viikossa.

Sammuttaminen:

- puhdistaa taustaprosesseja ja välimuistia
- korjaa pieniä virheitä
- parantaa suorituskykyä ja tietoturvaa

Sammuttamistapa vaihtelee laitekohtaisesti, mutta yleensä:

- paina virtapainiketta pitkään
- avautuvasta valikosta valitse Sammuta tai Virta pois

Laitteen käynnistäminen

- Käynnistä laite painamalla virtapainiketta pitkään.
- Jos laitteessa on SIM-kortti:
 - laite pyytää SIM-kortin PIN-koodia käynnistuksen yhteydessä
 - koodin syöttämisen jälkeen laite avautuu tai pyytää vielä lukitusnäytön avausta
 - SIM-kortin PIN-koodi ja laitteen lukitusnäytön PIN-koodi ovat eri asioita.

Voit valita, hankitko tablettia varten oman liittymän vai saatko siihen nettiyhteyden langattoman verkon kautta. Laite voidaan siis yhdistää nettiin monella eri tavalla.

1. Mobiililaajakaista

(laitteen oma liittymä)

- Käyttää SIM-kortin nettiyhteyttä.
- Kytetään päälle laittamalla pika-asetuksista mobiilidata päälle.
- Suomessa useimmissa liittymissä on rajaton datapaketti, eli kuukausimaksulla voit käyttää nettiä rajattomasti.

2. Wi-Fi-verkko: Salasanalla suojattu

(esim. kotona)

- Yhdistää laitteen langattomaan verkkoon.

Toimi näin:

1. Avaa Asetukset
2. Valitse Wi-Fi / WLAN
3. Valitse verkko listalta ja syötä salasana

Internetyhteys tulee kotiin **laajakaistaliittymän** kautta. Modeemi ja reititin jakavat yhteyden langattomasti Wi-Fi:llä esimerkiksi tablettilaitteeseen ja läppäriin ja tarvittaessa kaapelilla esim. tietokoneeseen tai televisioon.

3. Wi-Fi-verkko: Avoimet verkot

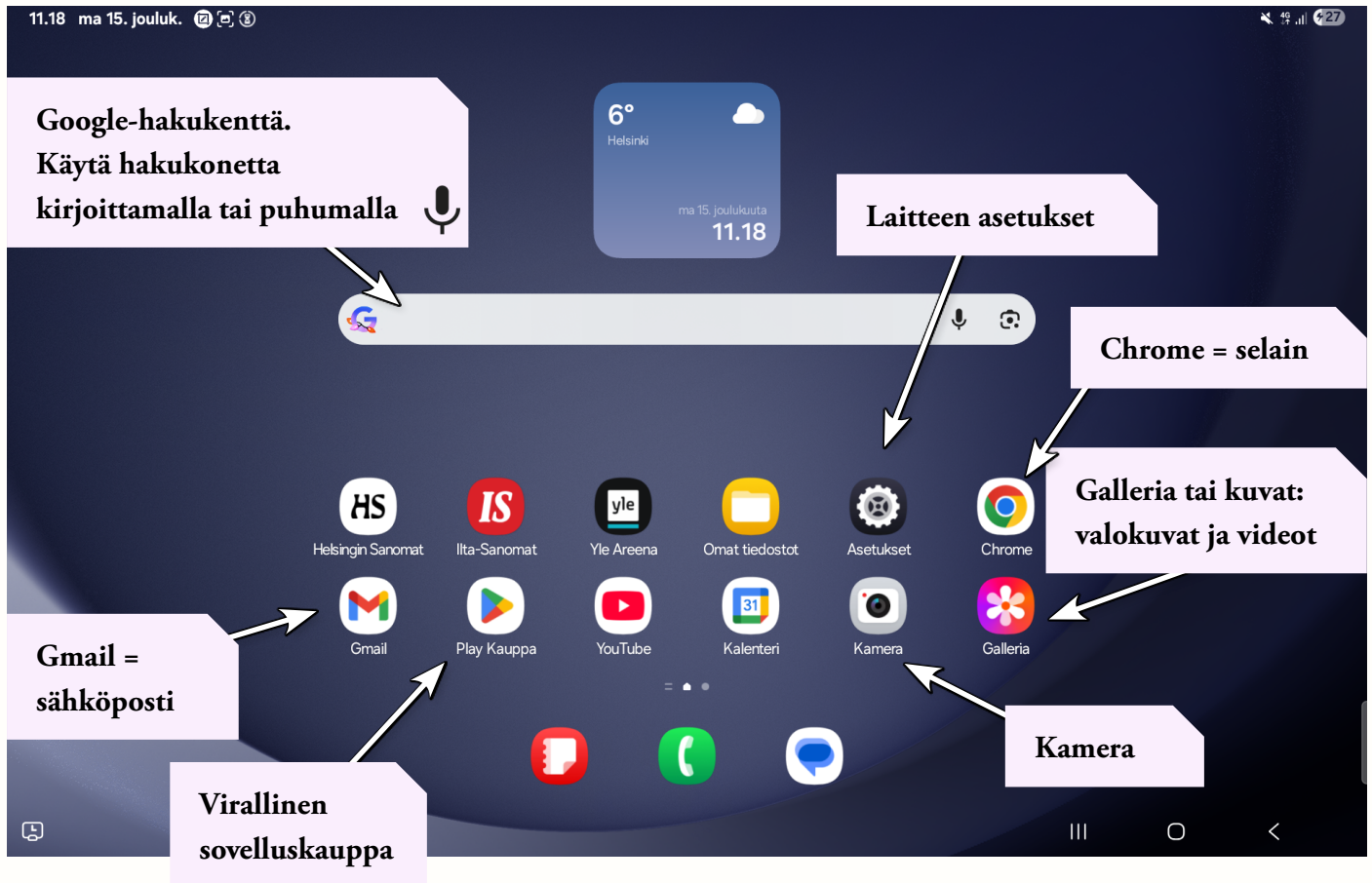
(esim. kahviloissa tai kirjastoissa olevat Wi-Fi-verkot, jotka eivät vaadi salasanaa tai salasana on kaikkien nähtävillä tai saatavilla)

- Avoimet verkot eivät ole turvallisia, jos esimerkiksi asioit nettipankissa tai sähköpostissa.

4. Hotspot / Mobiilitukiasema

(yhteyden jakaminen laitteesta muille laitteille)

- Laite jakaa nettiyhteytensä muille laitteille (esim. tietokone, tabletti).
- Ota hotspot käyttöön avaamalla pika-asetukset ja napauttamalla Mobiilitukiasema / Hotspot päälle tai laitteen asetuksista. Paina pitkään, niin näet verkon nimen ja salasanan.
- Nettiyhteyden tarvitsevilla laitteilla: Laita Wi-Fi päälle, avaa lista Wi-Fi-verkoista, valitse oikea verkko ja syötä nettiä jakavassa laitteessa näkyvä salasana.

Navigointipainikkeet (siirtymispalkki)

||| ■ = Näyttää avoinna olevat sovellukset. Käytä, kun haluat vaihtaa sovelluksesta toiseen tai sulkea kaikki sovellukset.

□ ● 🏠 = Vie takaisin aloitusnäyttöön.

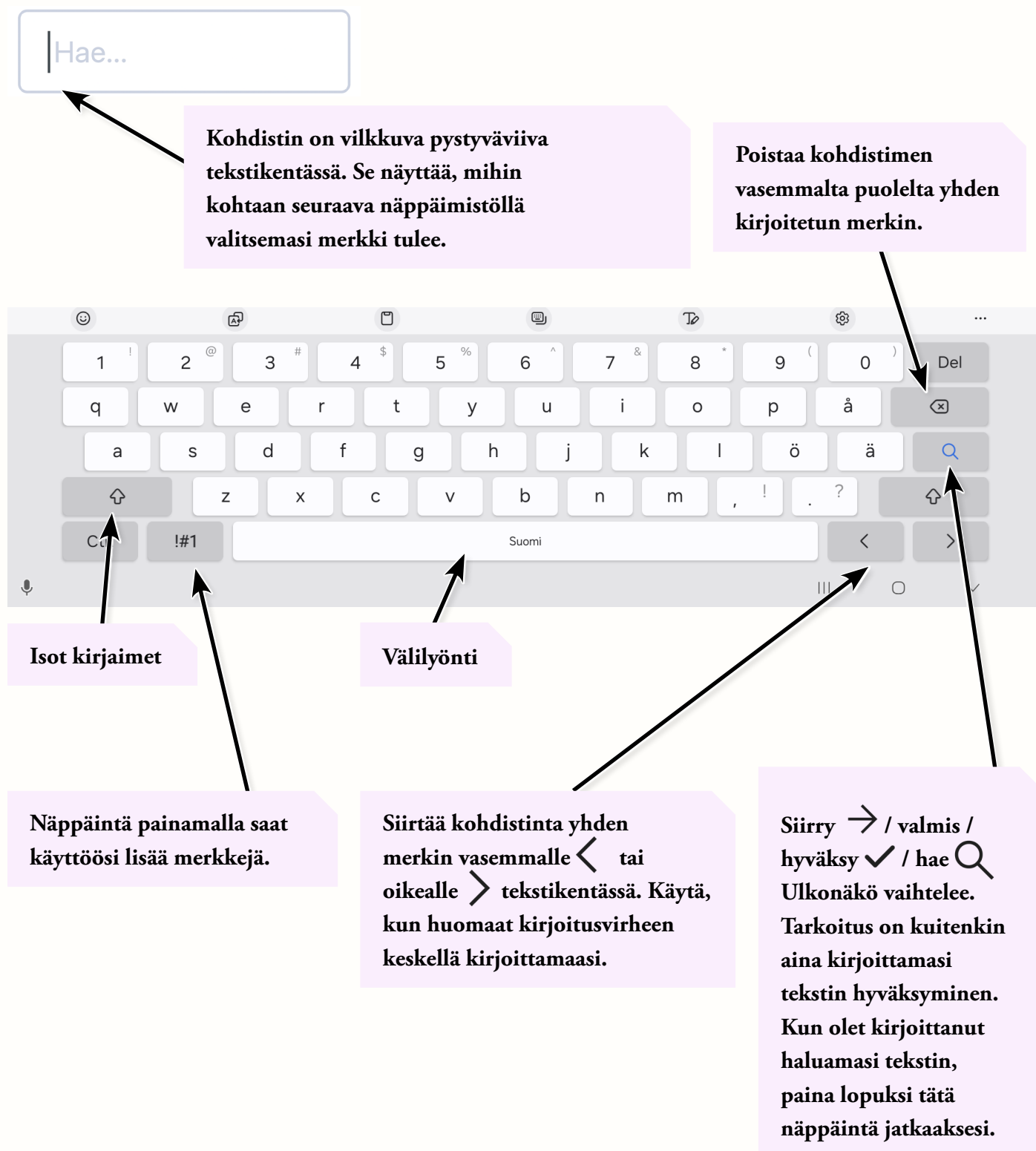
Käytä, kun haluat palata alkuun.

< ◀ = Palaa edelliseen näkymään. Käytä, jos haluat perua tai nähdä edellisen sivun.

✓ Sulkee näppäimistön.

Pyyhkäisemällä ruudun alareunasta ylöspäin näet lisää sovelluksia.

Näppäimistö ilmestyy ruudulle käyttöösi silloin, kun sitä tarvitaan, eli esimerkiksi napauttaessasi selaimen osoiteriviä tai Googlen hakukenttää.

PIKA-ASETUKSET (ALASVETOVALIKKO)

Pika-asetukset (alasvetovalikko) avautuvat pyyhkäisemällä alas näytön yläreunasta.

Valikosta voit ottaa käyttöön tai poistaa käytöstä eri tiloja.

Kirkas = päällä

Tumma = pois päältä

Yhteys langattomaan lähiverkkoon eli Wi-Fiin.

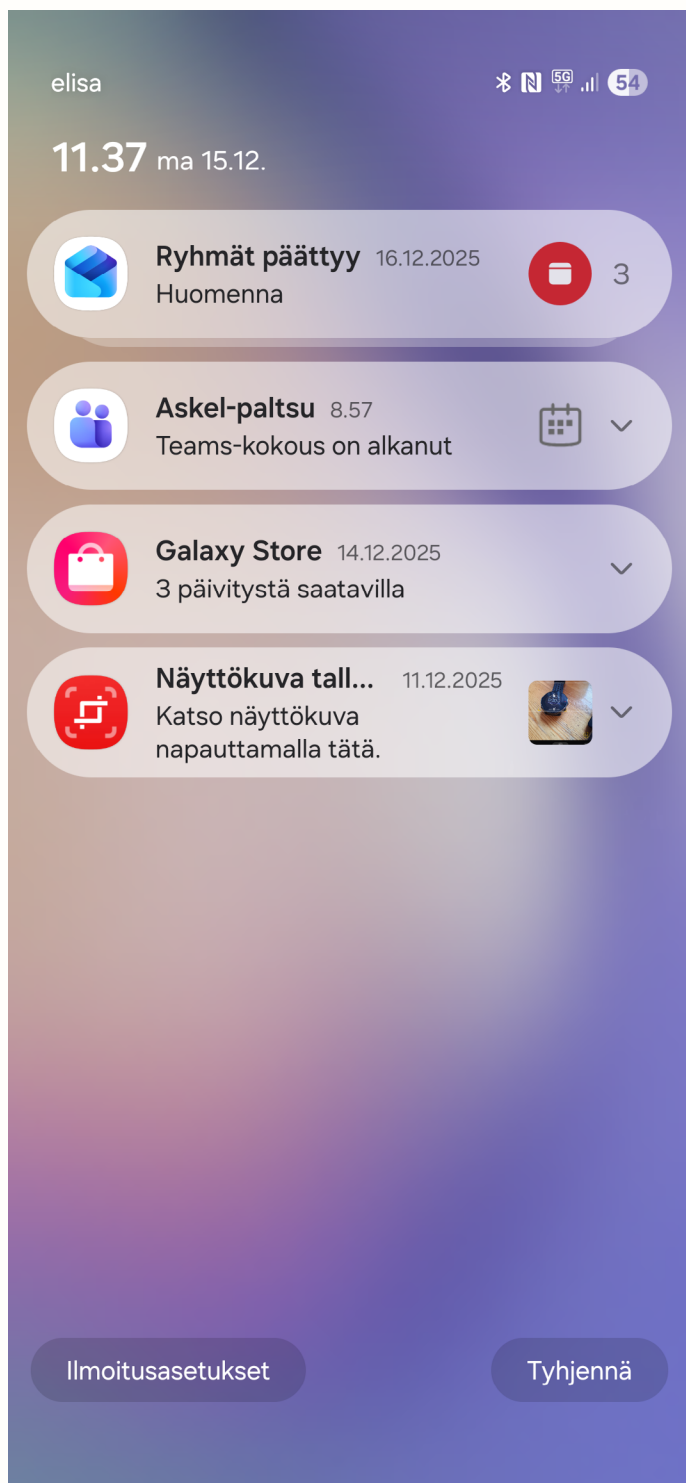
Mobiilidata: laitteen oma internetyhteys.

Lentokonetila: Katkaisee kaikki langattomat yhteydet. Laitteella ei voi soittaa, eikä sillä voi vastaanottaa puheluita, lähettää tekstiviestejä tai käyttää internetiä.

Laitteen paikantamisen salliminen ja estäminen

Näytön kirkkaus: muuta, kuinka kirkas näyttö on.

Muuta äänenvoimakkuutta ja ääniasetuksia:
Ääni = Laite soi.
Äänetön = Laite ei soi.
Värinä = Laite ei soi, mutta värisee.

Ilmoitustaulu avautuu myös pyyhkäisemällä alas näytön yläreunasta. Täällä näet laitteelle asennettujen sovellusten lähettämiä ilmoituksia.

Ilmoitustaululta löydät esimerkiksi tiedot sovelluspäivityksistä ja ohjelmistopäivityksistä. Napauttamalla ilmoitusta saat näkyviin lisätietoja. Voit poistaa ilmoituksia pyyhkäisemällä oikealle. Ilmoitusasetuksista voit itse valita, minkä sovellusten viestit pääsevät ilmoitustaululle.

Rikolliset kehittävät uusia huijauskeinoja jatkuvasti. Perusperiaatteet pysyvät kuitenkin samoina. Näiden tunnusmerkkien avulla välttyt petoksilta ja käytät laitetta turvallisesti. Jos jokin tuntuu liian hyvältä, epäilyttävältä tai väärältä ollakseen totta, se todennäköisesti on!

1. **Pysähdy, hengitä ja odota, että hätäännys menee ohi ennen kuin toimit.** Hätäisenä olet helpommin huijattavissa.
2. Älä anna verkkopankkitunnuksiasi tai salasanojasi kenellekään. Muista, että pankki tai viranomainen ei koskaan pyydä pankkitunnuksiasi, eikä tarvitse niitä mihinkään.
3. Mene viranomaisten ja pankkien palveluihin kirjoittamalla koko osoite itse selaimen osoitekenttään tai käyttämällä itse tallentamaasi kirjanmerkkiä. Älä käytä hakukonetta. Olet onnistunut, kun palvelun sivu avautuu näytölle suoraan. Jos näytölle ilmestyy lista eri sivuista, olet avannut vahingossa hakukoneen. Yritä silloin uudestaan. Katso ohje sivulta 18.
4. Ole varovainen linkkien kanssa – älä avaa epäilyttäviä linkkejä. Sama koskee QR-koodeja. Pankki ja viranomaiset kertovat vain, että palvelussa on viesti sinulle. Tarkista asia aina pankin tai viranomaisen omilta sivuilta.
5. Jos epäilet tullesii huijatuksi, ole ensin yhteydessä pankkisi sulkupalveluun 24/7, sitten poliisiin. Älä jää asian kanssa yksin!

Vahva tunnistautuminen tarkoittaa, että verkkopalvelu varmistaa henkilöllisyytesi. Se on kuin näyttäisit henkilöllisyystodistuksen pankissa tai virastossa. Sen avulla varmistetaan, että olet todella sinä, etkä joku muu.

Vahva tunnistautuminen suojaa sinua ja tietojasi. Sitä tarvitaan erityisesti pankki- ja viranomaisasioissa, terveyspalveluissa sekä sopimusten ja asiakirjojen allekirjoittamisessa. Vahvalla tunnistautumisella tehty sähköinen allekirjoitus on lainvoimainen ja yhtä pätevä kuin käsin kirjoitettu allekirjoitus.

Yleisimmät vahvan tunnistautumisen tavat Suomessa ovat:

- pankkien verkkopankkitunnukset
- mobiilivarmenne

Pankkiasiointiin voi tunnistautua vain pankkitunnuksilla. Kaikkeen muuhun vahvaan tunnistautumiseen kannattaa käyttää esim. Mobiilivarmennetta, jotta et epähuomiossa tule antaneeksi pankkitunnuksiasi rikollisille. Mobiilivarmennetta saat käyttöön puhelinoperaattorilta, jonka liittymä käytössäsi on. Mobiilivarmennetta hinta vaihtelee (v. 2026 0–3 €/kk).

Joissakin palveluissa kirjautumiseen tarvitaan kaksi asiaa, esimerkiksi salasana ja puhelimeen tuleva kertakoodi. Tätä kutsutaan **kaksivaiheiseksi tunnistautumiseksi**. Se lisää turvallisuutta, mutta ei ole sama asia kuin vahva tunnistautuminen.

Vuoden 2026 lopussa EU:ssa on tarkoitus ottaa käyttöön **digitaalinen lompakko**, joka on vaihtoehtoinen vahvan tunnistautumisen tapa myös muissa EU-maissa kuin Suomessa.

Vahvan tunnistautumisen lisäksi voit tunnistautua internetissä palveluihin monin eri tavoin ja monella eri tunnistautumisen tasolla. Tällöin pystyt käyttämään palveluita netissä millä tahansa laitteella. Kaikkiin palveluihin ei tarvitse, eikä kannata antaa mitään tietoja itsestään.

Mieti aina tarkkaan, miksi tietoja kysytään ja onko kysyjällä syy ja oikeus kysyä niitä. Sosiaaliturvatunnusta kysyvällä on oltava lainmukainen peruste kysyä sitä. Perusteita voivat olla esimerkiksi luoton anto, terveydenhuollon asiakastietojen käsittely tai matkustajatietojen kirjaaminen.

Salasanat

On äärimmäisen tärkeää, että salasanasi ovat mahdollisimman hyviä. Rikollinen voi päästä käsiksi moniin tietoihisi, jos esimerkiksi sähköpostisi salasana on helposti murrettavissa. Älä luota pelkästään muistiisi. Salasanoja voit säilyttää esimerkiksi laitteesta erillään, muistivihossa tai erillisessä digitaalisessa salasananholvissa.

Traficommin ohjeet salasanoille:

1. Mitä pidempi salasana on, sitä turvallisempi se on.
2. Hyvä salasana on helppo muistaa, mutta vaikea arvata.
3. Kokonainen lause on hyvä salasana.
4. Käytä salasanassasi isoja kirjaimia ja erikoismerkkejä.
5. Kirjoitusvirheet, murre, puhekielen ilmaisut ja muu sanojen rikominen vahventavat salasanaa.
6. Tee jokaiseen palveluun oma salasana.
7. Panosta tärkeisiin salasanoihin, joita käytät unohtuneiden salasanoiden palautukseen, kuten sähköpostin salasana.
8. Älä koskaan kerro kenellekään salasanojasi - edes viranomaiset eivät niitä sinulta kysy.

Tekoälyohjelmat käsittelevät suuria määriä tietoa ja antavat sen perusteella mm. ehdotuksia tai vastauksia. Tekoäly ei ymmärrä asioita kuten ihminen, eikä sillä ole tunteita, vaan se tekee laskelmia. Tekoäly voi auttaa arjessa, mutta sen antamiin vastauksiin kannattaa aina suhtautua harkiten.

Tekoälyä on esimerkiksi:

- puhelimissa ja tableteissa (puheohjaus, tekstin ehdotukset)
- navigaattoreissa ja kartoissa (reittien suunnittelu)
- asiakaspalveluchateissa, jotka vastaavat kysymyksiin
- terveydenhuollossa, mm. röntgenkuvien tulkitsemisessa

Tekoälyn tarkoitus on helpottaa arkea, säästää aikaa ja tukea päätöksentekoa.

Tekoäly ei:

- ajattele kuten ihminen
- ymmärrä asioita tunteiden tai moraalien kautta
- tiedä, mikä on oikein tai väärin

Tekoälyn antamia vastauksia ei voi pitää täysin luotettavina. Käytä aina omaa harkintaa.

Tekoälyä voi hyödyntää monin tavoin, esimerkiksi:

- Se voi selittää asioita selkokielellä ja laatia tiivistelmiä.
- Sen avulla voi muotoilla ajatuksen selkeäksi tekstiksi tai laatia juhlapuheen.

Tekoälyn käyttöön

liittyy myös riskejä:

- Huijaukset voivat näyttää uskottavilta tekoälyn avulla.
- Kaikkea verkossa nähtyä ei pidä uskoa. Kuva, videota ja ääntä voi luoda tekoälyllä helposti.
- Henkilötietoja (henkilötunnus, pankkitiedot) ei pidä koskaan antaa tekoälylle tai tuntemattomille palveluille.

Voit kokeilla kehoitteilla (promptit) ohjattavia kielimalleja esimerkiksi

- Gemini (Android-laitteissa oletuksena)
- Copilot (Microsoftin ohjelma)
- Perplexity.ai (näyttää lähteet)
- Mistral.ai (eurooppalainen vaihtoehto)
- Chatgpt.com (suurelle yleisölle tutuin)

OTA VALOKUVA TAI KUVAA VIDEO

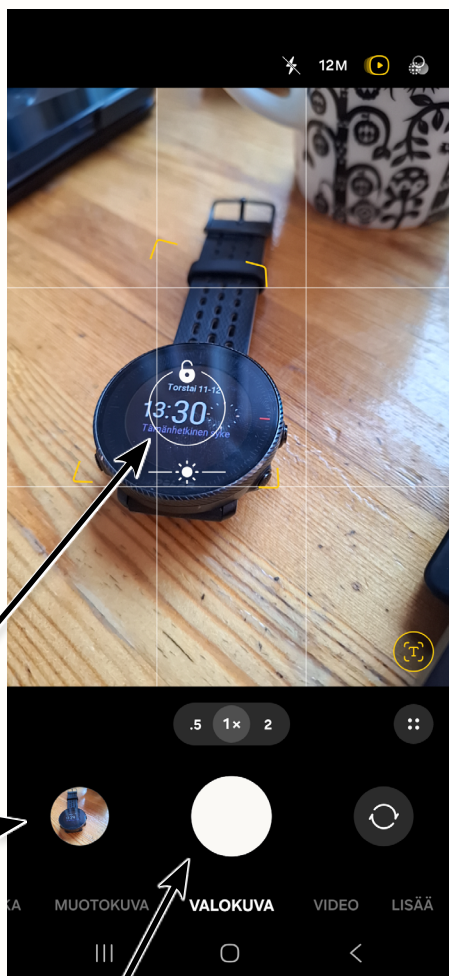
- Avaa kamera napauttamalla kameran näköistä kuvaketta aloitusnäytöltä
- Vasemmalla on ohjeet valokuvan ottamiseen ja oikealla videon kuvaamiseen.
- Pidä sormet ja suojakuori pois kameran linssien edestä. Etsi vakaa asento laitteelle.

Paina ensin tarvittaessa VALOKUVA näytön reunassa.

Paina vaihtaaksesi etukameran ja takakameran välillä.

Kosketa näytön kohtaa ja kamera tarkentaa siihen.

Kuvat ja videot tallentuvat Kuvat tai Galleria -sovellukseen, kuvake näyttää esim. tältä

Kuva otetaan painamalla valkoista ympyrää.

Paina VIDEO näytön reunassa.

 Aloita video painamalla isoa ympyrää. Kamera alkaa kuvata videota.

Voit koskettaa näyttöä kesken kuvauksen, jos haluat tarkentaa uuteen kohteeseen.

 Tauottaa videon.

 Lopettaa videon kuvaamisen.

Android-laitteissa saattaa olla oma Kuvat tai Galleria -niminen sovellus.

- Jos haluat poistaa yksittäisen kuvan tai videon: Avaa kuva galleriassa ja napauta roskakorin kuvaa.
- Jos tahdot poistaa useita kuvia ja/tai videoita: Valitse poistettavat kohteet painamalla yhtä kuvaa pitkään ja valitse sitten muut napauttamalla. Napauta Poista tai roskakorin kuvaa.
- Roskakorin tyhjennys: Kuvat siirtyvät yleensä roskakoriin 30 päiväksi. Poistaaksesi ne lopullisesti, etsi gallerian asetuksista tai valikosta Roskakori (Trash/Bin) ja tyhjennä.

Kuvat varmuuskopioituvat Googlen Kuvat -sovellukseen, mikäli tämä toiminto on otettu käyttöön, palveluun on kirjauduttu ja laite on yhteydessä internettiin. Jos poistat kuvia ja videoita Googlen Kuvat -sovelluksesta, samat kohteet poistetaan laitteelta.

Kuvat poistetaan sovelluksesta näin:

- Avaa Googlen Kuvat -sovellus Android-puhelimella tai tabletilla.
- Kirjaudu Google-tilillesi, jos et ole jo kirjautunut.
- Kosketa pitkään kuvaa tai videota, jonka haluat siirtää roskakoriin. Voit valita useita kuvia ja videoita.
- Napauta yläreunasta roskakorikuvaketta ja vahvista poistaminen napauttamalla: Siirrä roskakoriin. Kuva tai video säilyy roskakorissa 60 päivää, jonka jälkeen se poistuu lopullisesti.
- Jos haluat palauttaa poistamasi kohteet, palauta sisältö roskakorista 60 päivän kuluessa. Etsi sovelluksen valikosta roskakori ja napauta kuvaa, jonka haluat palauttaa ja valitse palauta.
- Poistaaksesi kuvat lopullisesti saman tien, etsi sovelluksen valikosta roskakori ja tyhjennä se. Kuvat poistetaan lopullisesti, eikä niitä voi enää palauttaa.

Hakukoneen käyttö

- Avaa selain napauttamalla selaimen kuvaketta, esimerkiksi Chrome.
- Ruudulle aukeaa selaimen aloitusikkuna. Ylä- tai alareunassa näet osoiterivin, jossa lukee “Hae hakukoneella Google tai kirjoita osoite”. Voit kirjoittaa tähän riville mitä vain, mitä haluat hakea netistä hakukoneella. Harjoituksena kirjoita riville **vanhusten turva kotisivut** ja paina Hyväksy-näppäintä
- Selaimeen aukeaa nyt lista hakusi tuloksista eli verkkosivuja, joista hakukone olettaa sinun olevan kiinnostunut. Avaa haluamasi verkkosivu auki painamalla sinistä tekstiä.
- Tällä tavalla voit jatkossakin käyttää hakukonetta ja etsiä internetistä mitä tahansa vaihtamalla kohdassa 2 kirjoittamaasi tekstiä haluamaasi.

Osoitteen kirjoittaminen

- Avaa selain napauttamalla selaimen kuvaketta, esimerkiksi Chrome.
- Ruudulle aukeaa selaimen aloitusikkuna. Ylä- tai alareunassa näet osoiterivin, jossa lukee “Hae hakukoneella Google tai kirjoita osoite”.
- Kirjoita suoraan haluamasi verkkosivun osoite tähän riville. Jos haluat mennä Kelan verkkosivulle, kirjoita **kela.fi** ja paina Hyväksy-näppäintä
- Kelan verkkosivu aukeaa nyt suoraan. Voit avata haluamasi sivun suoraan ilman hakukonetta. Tämä on turvallisempi tapa avata pankin ja viranomaisten sivut, koska et tarvitse hakukonetta, joka saattaa näyttää hakutuloksissa mainoksia tai epäluotettavia verkkosivuja.

Uutiset löytyvät netistä aina ennen kuin ne päätyvät painettuihin lehtiin – joskus jopa vuorokausia aikaisemmin. Katsotaan, miten voit lukea uutisia selaimessa.

- Avaa selain napauttamalla selaimen kuvaketta, esimerkiksi Chrome.
- Tässä harjoituksessa katsotaan Ylen uutisia. Kirjoita osoiteriville **yle uutiset** ja paina Hyväksy-näppäintä
- Selaimeen aukeaa nyt lista hakukoneen tuloksia. Avaa yle.fi-verkkosivu napauttamalla värikästä tekstiä.
- Selaile uutisia rauhassa: Napauta uutisotsikkoa tai kuvaa, niin uutisartikkeli avautuu.
- Sivun yläpalkin valikosta näet uutisaiheita. Napauttamalla esimerkiksi Luonto-tekstiä näet luontoon liittyviä uutisia. Elävä arkisto tarjoaa ajankuvaa, uutisia, musiikkia ja sarjoja Ylen arkiston kätköistä.

Kiinnostaako sinua jokin tietty aihe?

Käytä yle.fi sivun omaa hakukenttää. Kirjoita hakusana, kuten **digitreenit** tai **soteuudistus**, ja paina Hyväksy-näppäintä

SÄHKÖPOSTIN LÄHETTÄMINEN GMAILISTA

- Avaa sähköposti painamalla Gmail-kuvaketta aloitusnäytöllä.
- Sähköposti avautuu Postilaatikkoon, jossa näkyvät sinulle lähetetyt sähköpostit.
- Paina Kirjoita -laatikkoa. Laatikon sijainti näytöllä vaihtelee eri laitteissa.
- Näytölle avautuu ikkuna, johon sähköpostiviesti kirjoitetaan.
- Kirjoita vastaanottajan kohdalle vastaanottajan sähköpostiosoite. Vahvista osoite lopuksi näppäimistön Hyväksy-painikkeella →|
- Kirjoita ”Aihe” kohtaan viestisi otsikko, eli kerro lyhyesti, mistä viestissä on kyse.
- Kirjoita viestisi ”Kirjoita sähköposti” kohtaan eli vapaaseen kirjoituskenttään.
- Jos haluat lisätä viestiisi liitetiedoston, paina paperiliittimen kuvaa .
 - Valitse, mistä haluat liittää tiedoston: Kuvat, jos haluat lähettää valokuvan galleriasta.
 - Näytölle avautuvat kuvagalleriasi valokuvat ja videot.
 - Valitse lähetettävä valokuva napauttamalla haluamaasi kuvaa.
 - Valitsemasi valokuva tulee näkyviin sähköpostiviestiisi.
- Kun viesti on valmis, napauta lähetä painiketta . Lähetetyt-kansiosta voit myöhemmin tarkistaa kaikki lähettämäsi sähköpostit.

Huom! Sähköpostisi toimii kaikilla laitteilla, kunhan sähköpostiosoitteesi ja sen salasana ovat tiedossasi. Aloita menemällä osoitteeseen gmail.com ja valitse: **kirjaudu sisään**.

KALENTERIMUISTUTUKSEN ASETTAMINEN

- Avaa Google-kalenteri painamalla Kalenteri-kuvaketta aloitusnäytöltä
- Kun kalenteri on avautunut, valitse haluamasi päivämäärä napauttamalla.
- Jos kalenterimuistutus ei avaudu, paina **+** merkkiä. Valitse, haluatko lisätä Tapahtuman, Tehtävän vai Syntymäpäivän.
- Kirjoita ”Lisää nimi” kenttää napauttamalla kalenteriin haluamasi muistutuksen otsikko.
- Koko päivä -rivillä voit kytkimen päälle napauttamalla asettaa muistutuksen vuorokaudelle ja kytkimen pois päältä jättämällä valita tarkan kellonajan.
- Kellonaikoja napauttamalla pääset muuttamaan alkamis- ja päättymisajan.
- rivillä voit asettaa muistutuksen toistumaan esimerkiksi joka päivä
- rivillä voit valita, kuinka kauan ennen tapahtumaa haluat muistutuksen
- riville voit lisätä paikan tai osoitteen tapahtumalle riville voit kirjoittaa tarkempia tietoja muistutuksesta. Voit myös jättää kohdat tyhjiksi.
- Paina lopuksi **Tallenna**-painiketta.
- Muistutus on nyt kalenterissasi. Voit vaihtaa Kuukausi-, Viikko- ja Päivä-painikkeilla kalenterin näkymää.

Yle Areenasta voit katsoa Ylen televisiokanavia milloin vain. Voit myös katsoa ilmaiseksi suoria lähetyksiä, elokuvia ja sarjoja. Selaimen kautta voit käyttää Yle Areenaa ilman kirjautumista. Sovellus edellyttää Yle Tunnuksella kirjautumisen.

- Avaa sovellus napauttamalla Yle Areena -kuvaketta aloitusnäytöltä.
 - TAI Avaa selain napauttamalla selaimen kuvaketta, esimerkiksi Chrome.
 - Kirjoita osoiteriville **areena.yle.fi** ja paina Hyväksy-näppäintä
- Valitsemalla reunapalkista TV selaat TV-ohjelmia ja elokuvia, valitsemalla Podcastit selaat äänitettyä puheohjelmia ja valitsemalla Suorat selaat suoria lähetyksiä. Suurennuslasia painamalla voit etsiä hakusanoilla Yle Areenasta.
- Tutustu rohkeasti sivustoon selaamalla näkymää alaspäin ja ”teemahyllyjä” sivuille.
- Napauta ohjelman kuvaa, kun haluat lukea lisätietoja ohjelmasta tai kun haluat valita tietyn kauden ja jakson.
- Aloita ohjelman katselu painamalla toista -näppäintä.
- Ohjelmaa katsoessa voit pitää taukoja. Paina ensin näyttöä, jolloin ruudulle ilmestyy tauko -näppäin. Paina sitä, niin ohjelma menee tauolle. Sivulta 5 löydät selityksen monelle ohjelman reunassa näkemällesi näppäimelle.
- Vasemman yläkulman takaisin   -näppäimestä pääset poistumaan ohjelmasta.

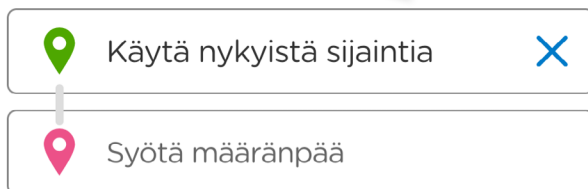
Muistipuiston sivuilta löytyy maksuttomia tehtäviä, jotka tukevat aivojen virkistämistä ja hyvinvointia. Sivustolta löytyy myös rentoutumista, musiikkia, jumppaa, ruokaohjeita ja paljon muuta mukavaa.

- Avaa selain napauttamalla selaimen kuvaketta, esimerkiksi Chrome.
- Kirjoita osoiteriville **muistipuisto.fi** ja paina Hyväksy-näppäintä
- Hyväksy tai kiellä evästeet. Lisäksi näytölle tulee ilmoitus: Haluamme lähettää ilmoituksia Muistipuiston uudistuksista. Paina Ei kiitos tai Salli.
- Voit tutustua Muistipuistoon etusivun lyhyen esittelyn kautta. Esittely löytyy videon muodossa, kun painat Tutustu puistoon tästä -maskottipöllöä.
- Näet erilaisia vaihtoehtoja kuten ”Treenejä aivoille” ja ”Liikettä niveliin”.
- Paina tekstiä tai sen yläpuolella olevaa kuvaa, niin pääset tekemään erilaisia harjoituksia.
- Peli neuvoo sinua sitä mukaan, kun etenet.
- Voit myös valita eri vaikeustasoja.
- Etusivun yläpalkista, löydät myös esimerkiksi tietoa aivoterveystiestä. Yläpalkki voi olla myös piilotettuna valikon taakse. Paina silloin ensin valikko -kuvaketta. Paina otsikkoa Aivoterveys. Sivulta löytyy hyödyllistä tietoa ja tehtäviä, joita voit halutessasi tehdä.

Helsingin Seudun Liikenteen (HSL) nettisivuilta löydät ajankohtaisia tietoja matkustamisesta. Voit katsoa reittioppaan avulla parhaan reittiehdotuksen lähiseudun matkallesi.

- Avaa selain napauttamalla selaimen kuvaketta, esimerkiksi Chrome.
- Kirjoita osoiteriville **hsl.fi** ja paina Hyväksy-näppäintä
- Ruudulle avautuu HSL:n etusivu. Etusivulta voit katsoa, millaisen reitin HSL tarjoaa matkallesi.

Minne mennään?

 Lähtö nyt

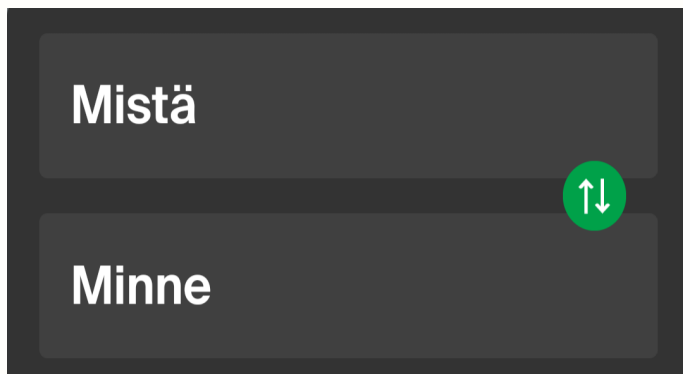
Paina ylem্পää riviä ja kirjoita lähtöpaikkasi osoite. Alapuolelle aukeaa lista vaihtoehtoja. Valitse osoitteesi napauttamalla haluamaasi vaihtoehtoa. Voit myös käyttää nykyistä sijaintiasi sallimalla reittioppaan käyttää laitteesi sijaintia.

- Alemmalle "Syötä määränpää" riville kirjoita osoite, johon olet menossa. Valitse kirjoittamasi osoitteen alapuolelta listalta sopiva vaihtoehto napauttamalla ja osoite ilmestyy riville.
- Laite hakee automaattisesti reittiehdotuksia määränpäähäsi. Näet eri vaihtoehtoja, kun selaat alaspäin.
- Tarkan reittikuvauksen jokaiselle ehdotukselle näet ehdotusta napauttamalla. Näytölle avautuu yksityiskohtainen kuvaus kaikista matkan vaiheista ja karttareitistä.
- Heti reittiohjeen alussa näet reitin keston, lähtö- ja saapumisajan sekä kävelyn osuuden. Näiden alapuolella näet, minkä vyöhykelipun tarvitset matkalle, esimerkiksi AB. Eri liput toimivat eri vyöhykkeillä eli matkustusalueilla.
- Reittikuvauksessa ja kartalla matkan kaikki kuluneuvot ja vaiheet on eritelty tunnusväreillä ja kuvakkeilla.
- Yhdellä sormella pyyhkimällä voit liikuttaa karttaa, nipistämällä saat lähennettyä ja levittämällä loitonnettua.

- Peruuta takaisin reittiehdotusten listaan edellinen -painikkeesta.
- Määränpään osoitteen alapuolelta kelloa napauttamalla voit muuttaa kellonaikaa ja päivämäärää itsellesi sopiviksi. Painamalla ”Lähtöaika” tai ”Perillä” voit määrittää, käyttäkö reittiopas kellonaikaa aikamääränä liikkeellelähdölle vai saapumiselle. Kellonajan napauttaminen avaa näppäimistön ja voit kirjoittaa haluamasi kellonajan numeronäppäimillä.
- Asetukset -painikkeesta aukeavat reittioppaan asetukset. Asetuksista voit räätälöidä reittiehdotuksia paremmin sinulle sopiviksi. Esimerkiksi kävelynopeuden muuttaminen keskimääräisestä hitaaksi huomioi kävelymatkoihin tarvittavan enemmän aikaa reittiehdotuksissa. Napauttamalla kytkimiä joko päälle tai pois päältä määrität reittioppaalle, minkälaisia reittiehdotuksia haluat nähdä. Tekemäsi muutokset päivittyvät reittiehdotuksiin, kun suljet lopuksi Asetukset-laatikon sulje -painikkeesta.
- HSL:n nettisivuilta löydät reittioppaan lisäksi lisätietoja esimerkiksi matkalippujen hinnoista, muutoksista liikennejärjestelyihin sekä myynti- ja palvelupisteiden tiedot.

VR:N JUNALIPUN HINTA

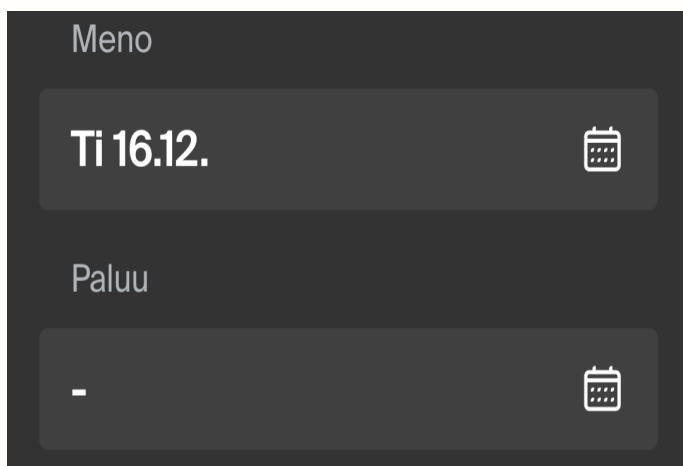
- Avaa selain napauttamalla selaimen kuvaketta, esimerkiksi Chrome.
- Kirjoita osoiteriville **vr.fi** ja paina Hyväksy-näppäintä
- VR:n etusivu avautuu ruudulle.

Mistä

Minne

Napauta "Mistä" -riviä ja kirjoita lähtöpaikkasi asema. Alapuolelle aukeaa lista vaihtoehtoja. Valitse asema listalta napauttamalla. Napauta tämän jälkeen "Minne" riviä ja kirjoita määränpääsi asema. Alapuolelle aukeaa lista vaihtoehtoja. Valitse asema listalta napauttamalla.

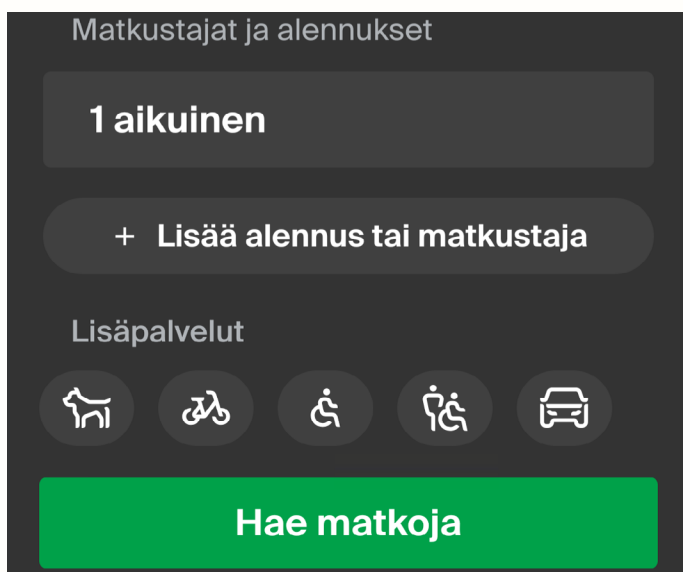
Meno

Ti 16.12.

Paluu

-

Napauta "Meno" tekstin alla lukevaa päivämäärää. Nyt voit muuttaa menomatkan kuukauden ja päivämäärän. Napauta lopuksi vihreää "Valitse menomatk" laatikkoa. Toista samat vaiheet paluumatkan osalta "Paluu" tekstin alla olevaa laatikkoa napauttamalla.

Matkustajat ja alennukset

1 aikuinen

+ Lisää alennus tai matkustaja

Lisäpalvelut

Hae matkoja

Napauta "1 aikuinen" tekstiä. Nyt voit valita matkustajien määrän. Valitse eläkeläinen napauttamalla sinistä "Lisää" laatikkoa. Napauta lopuksi vihreää "Valmis" laatikkoa.

Kuvakkeista napauttamalla voit valita paikan junasta mm. pyörätuolille tai saattajalle. Paina lopuksi "Hae matkoja" laatikkoa.

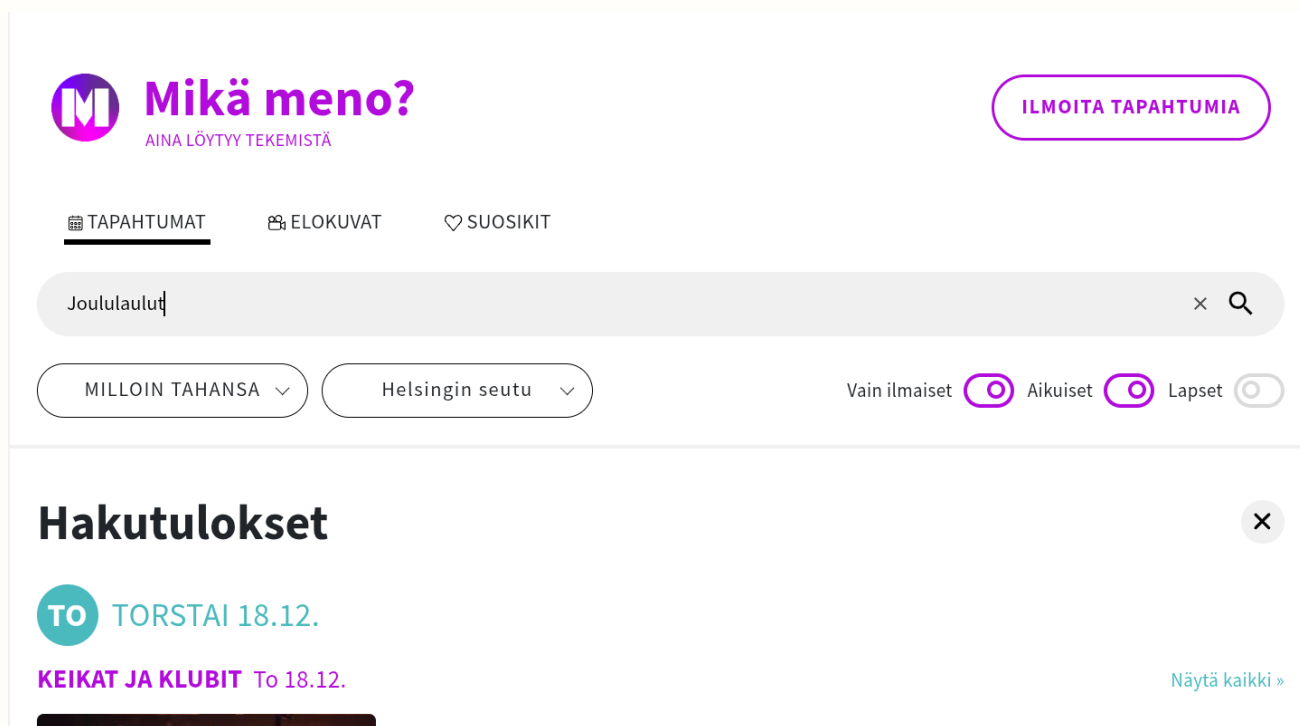
VR näyttää kaikki hakemasi päivän junat. Muista vertailla hintoja ja matkan kestoa.

ETSI LÄHIALUEEN TAPAHTUMIA

Menokone-palvelu sisältää tapahtumatietoja helppokäyttöisessä palvelussa.

- Avaa selain napauttamalla selaimen kuvaketta, esimerkiksi Chrome.
- Kirjoita osoiteriville **menokone.fi** ja paina Hyväksy-näppäintä
- Voit etsiä tapahtumia kirjoittamalla hakusanoja etsi-kohtaan. Voit suodattaa tapahtumia ajankohdan, sijainnin, maksuttomuuden ja kohderyhmän mukaan.

- Jos et halua käyttää hakukenttiä, voit jättää ne tyhjiksi ja selata sivustoa alaspäin ja rivejä nuolesta oikealle, jolloin löydät tulevia tapahtumia.
- Lue lisää tapahtumista painamalla tapahtuman kuvaa tai tekstiä.

Muista: Tapahtumakalentereita on netissä lukemattomia. Kirjoita selaimen osoiteriville asuinalueesi nimi ja sana tapahtumakalenteri, niin löydät hakutuloksista varmasti Menokoneesta puuttuvia tapahtumia.

Ilmonetin kautta voit löytää ja osallistua Helsingin, Espoon ja Vantaan kansalais- ja työväenopistojen järjestämille kursseille sekä netissä tapahtuviin seminaareihin eli webinaareihin.

- Avaa selain napauttamalla selaimen kuvaketta, esimerkiksi Chrome.
- Kirjoita osoiteriville **ilmonet.fi** ja paina Hyväksy-näppäintä
- Selaa sivua ja etsi TARKENNA HAKUA -painike. Paina siitä.
- Eteesi avautuu Ilmonetin hakutyökalu. Hakutyökalu toimii niin, että valitset ensin sinulle sopivat rajaukset (esim. opisto ja aine), ja saat listan tarjonnasta.
- Valitse vasemmalta laatikoista rajauksia: Plus-merkki **+** avaa alavalikon, kun haluat nähdä vaihtoehtoja. Miinus-merkki **—** sulkee alavalikon, kun et enää tarvitse tarkempaa listaa. Tyhjää valintaruutua ☐ napauttamalla lisäät rajauksen. Voit pitää useita ruutuja valittuina yhtä aikaa. Ruutua uudelleen napauttamalla saat valinnan peruttua.
- Esim. KOHDERYHMÄ **+** avaa listan eri kohderyhmistä ja napauttamalla ☐ SENIORIT valintaruudun valituksi ☒ näet vain senioreille suunnatut tapahtumat. Kokeile myös muiden rajausten, kuten paikan sekä opetuskielen asettamista.
- Hakutulokset näkyvät listana, jossa kerrotaan kurssin nimi, opisto, ajankohta ja vapaat paikat.
- Selaa listaa alaspäin. Avaa jokin kiinnostava tapahtuma napauttamalla. Lue, missä se järjestetään, mistä on kyse, onko tilaisuus maksullinen ja miten voisit ilmoittautua mukaan. Ilmonet testikurssilla voit harjoitella ilmoittautumista.

Helmet-kirjaston asiakkaana voit lainata kirjaston aineistoja kuten kirjoja, Cd-levyjä, kiikareita tai kuulokkeita. Varaamiseen tarvitset kirjastokortin ja henkilökohtaisen PIN-koodin, mitkä saat kirjastosta.

- Avaa selain napauttamalla selaimen kuvaketta, esimerkiksi Chrome.
- Kirjoita osoiteriville **helmet.fi** ja paina Hyväksy-näppäintä
- Helmet.finna.fi-sivuston etusivu avautuu selaimessa ruudulle.
- Etsi aineistoa esimerkiksi kirjan nimellä tai muulla hakusanalla. Napauta hakukenttää ”Hae kirjoja ja muuta aineistoa” ja kirjoita hakusana. Paina lopuksi Haku -painiketta.
- Vasemmalta laatikoista voit valita rajauksia. Selaa hakutuloksia pyyhkimällä sormella. Paina haluamasi aineiston sinistä otsikkoa. Aineiston oma sivu avautuu.
- Selaamalla sivua alaspäin näet, missä Helmet-kirjastoissa aineisto on saatavilla. Aineiston varaaminen vaatii kirjautumisen. Paina ”Kirjaudu sisään varataksesi” -palkkia ja kirjaudu sisään kirjoittamalla oma kirjastokortin numero ja PIN-koodi. Napauta ”Kirjaudu” palkkia näppäiltyäsi kirjastokortin numeron ja PIN-koodin.
- Takaisin tai -nuolia napauttamalla pääset takaisin selaamaan hakutuloksia.
- Yläpalkin HELMET-tekstiä napauttamalla pääset takaisin etusivulle. Helmet.fi-sivustolla seikkailemalla löydät myös paljon muuta asiaa kirjallisuudesta, kirjaston palveluista, harrastusmahdollisuuksista ja tapahtumista. Tutustu rauhassa.

Google Play tai Play Kauppa on Android-laitteiden virallinen sovelluskauppa. Sovelluskaupassa voit ladata uusia sovelluksia sekä päivittää jo ladattuja sovelluksia. Osa sovelluksista on ilmaisia ja osa maksullisia. Sovellusten päivittäminen mahdollistaa niiden toiminnan sekä ylläpitää laitteen tietoturvaa.

Sovellusten lataaminen

Aloita painamalla Play Kauppa -sovelluksen kuvaketta .

Paina Haku -painiketta niin näppäimistö avautuu ja voit etsiä haluamaasi sovellusta kirjoittamalla hakukenttään sovelluksen nimen. Voit harjoitella kirjoittamalla **hsl reittiopas**. Kirjoitettua nimen, paina lopuksi Hae -näppäintä **näppäimistöltä** jatkaaksesi.

Ruudulle tulee lista erilaisia sovelluksia. Hakutuloksissa näkyy sovelluksen nimi (HSL Reittiopas), kuvake (pieni kuva sovelluksesta), julkaisija (Helsingin seudun liikenne) sekä arviot ja latausmäärät, jotka kertovat sovelluksen suosiosta ja luotettavuudesta. Hakutulosten joukossa on mainoksia, erotat mainokset **Sponsoroitu**-tekstistä. Napauttamalla sovellusta listalta saat avattua sovelluksen oman sivun.

HSL – liput ja reittiopas -sovelluksen omalla sivulla voit lukea tarkempia tietoja sovelluksesta, mm. julkaisijan esittelyn.

Napauta sinistä Asenna-painiketta, jolloin sovellus latautuu laitteellesi.

Sovelluksen kuvake ilmestyy automaattisesti laitteen aloitusnäytölle ensimmäiselle tyhjälle paikalle. Voit siirtää sen itsellesi mieleiselle paikalle painamalla pohjassa sovelluksen kuvaketta, raahaamalla sen haluamallesi paikalle ja irrottamalla lopuksi kosketuksen.

Sovellusten poistaminen

Etsi sen sovelluksen kuvake aloitusnäytöltä, jonka haluat poistaa. Kun painat sovelluskuvaketta pitkään pohjassa, avautuu valikko. **Poista asennus** poistaa sovelluksen kokonaan laitteesta. **Poista** tarkoittaa yleensä pelkästään kuvakkeen poistamista aloitusnäytöltä, ei sovelluksen poistamista kokonaan. **Poista käytöstä** poistaa kuvakkeen aloitusnäytöltä ja estää sovellusta toimimasta, mutta se säilyy laitteen muistissa. Laitevalmistajat ovat estäneet joidenkin sovellusten poistamisen.

Toisilla laitteilla sovelluksen kuvaketta täytyy raahata näytön yläreunaa kohti, jolloin sinne ilmestyy **Poista** ja **Poista asennus** tekstit. Raahaa sovellus tekstin päälle ja irrota kosketus. Laite voi vielä pyytää vahvistamaan valintasi. Paina **OK** viimeistelläksesi valintasi.

Laitteen Asetuksista näet listan kaikista sovelluksista ja voit poistaa niitä.

Asetukset → **Sovellukset** → [Sovelluksen nimi] → **Poista asennus** / **Poista käytöstä**.

Voit asentaa poistamasi sovellukset uudelleen myöhemmin Play Kaupasta .

Sovellusten päivittäminen

Play Kauppa -sovelluksen etusivun oikeassa yläkulmassa on värikäs ympyrä, jonka keskellä on jokin kirjain.

Napauta ympyrää, niin ruudulle avautuu valikko. Napauta valikon tekstiä **Ylläpidä sovelluksia ja laitteita**.

Päivityksiä saatavilla -otsikon alla näkyy **Päivitä kaikki** -teksti. Napauta sitä, niin laite päivittää kaikki sovellukset, joille on saatavilla päivityksiä. Jos haluat nähdä, mitkä sovellukset päivittyvät, napauta **Katso tiedot**. Tällöin näet luettelon päivitettävistä sovelluksista ja voit seurata, millä nopeudella lataus etenee.

YouTube on ilmainen videopalvelu. Sivustolta löytyy videoita lähes jokaisesta aiheesta. Sinun ei tarvitse kirjautua palveluun. Voit nauttia viihdestä kuuntelemalla musiikkia, harrastaa liikuntaa jumppavideon tahtiin tai oppia kitaransoiton opetusvideoista.

- Aloita painamalla YouTube kuvaketta.
- Napauta hakukenttää "Hae YouTubea" ja kirjoita hakusanoja. Paina lopuksi Haku -painiketta. Voit harjoitella kirjoittamalla hakusanan **selkäjumppa**
- Kun olet tehnyt haun, näytölle ilmestyy lista videoista. Hakutulosten joukossa on mainoksia, erotat mainokset **Sponsoroitu** -tekstistä. Jokaisessa hakutuloksessa näkyy videon pikkukuva, joka kertoo, miltä video näyttää ja videon pituus, joka näkyy pikkukuvan kulmassa. Lisäksi hakutuloksissa näkyy videon otsikko, joka kertoo videon sisällön lyhyesti, videon katselukerrat ja julkaisuaika sekä kanavan nimi, joka kertoo videon julkaisijan. Näiden tietojen avulla voit arvioida, onko video sinulle sopiva ennen kuin avaat sen. Selaa listaa alaspäin ja avaa mieleisesi video painamalla sen kuvaa.
- Video käynnistyy automaattisesti. Ensin näytöllä voi pyöriä mainos. Sen jälkeen valitsemasi video käynnistyy.
- Videon saat tauolle painamalla ensin näyttöä, jolloin ruudulle ilmestyy tauko -näppäin. Paina sitä, niin ohjelma menee tauolle. Sivulta 5 löydät selityksen monelle ohjelman reunassa näkemällesi näppäimelle.
- Takaisin -painiketta napauttamalla pääset takaisin selaamaan hakutuloksia.

Muista: Kuka tahansa voi ladata videoita YouTubeen luomalla oman **kanavan**. Kun löydät mielenkiintoisen videon, paina videon alapuolella olevaa kanavan nimeä niin näet kaikki muut saman julkaisijan videot. Tekoälyllä tuotetun sisällön määrä lisääntyy jatkuvasti.

Avaa selain napauttamalla selaimen kuvaketta, esimerkiksi Chrome.
Kirjoita osoiteriville valitsemasi verkko-osoite ja paina Hyväksy-näppäintä   .

www.luontosivusto.fi Luontoelämyksiä.

www.luontoon.fi Luontoon-palvelu kokoaa valtakunnallisesti yhteen kaikki ulkoiluun liittyvät kohteet, reitit ja palvelut.

digimuseo.fi tai museot.fi Virtuaaliset museokierrokset.

digituki.hel.fi tai espoo.fi/digituki tai vantaa.fi/digituki Digituki kaupunkisi alueella.

ikaopisto.fi Mielen hyvinvoinnin taitopankki.

ikainstituutti.fi/mielen-hyvinvointi Mielen hyvinvointiin liittyviä maksuttomia webinaareja.

seniorsurf.fi/seniorit/ Digiopastusta ja uusien digitaitojen oppimista.

ryhmarenki.fi/ ja vahvike.fi Pelejä, visailuja ja pähkäilyä.

selkosanomat.fi Selkokieliä uutisia.

celianet.fi Tutustu Saavutettavuuskirjasto Celian tarjontaan. Asiakkaaksi voivat liittyä kaikki, joille tavallisen kirjan lukeminen on vaikeaa. Käyttäjätunnukset saat Helmet-lähikirjastostasi.

vertaa.fi Vertaa tuotteen tai palvelun hintaa ennen kuin ostat.

yle.fi/aihe/digitreenit Ylen Digitreenit on loistava ympäristö digitaitojen opettelemiseen.

seniorsurf.fi/materiaalipankki/verkkopankit-ja-mobiilipankit/
Opas päivittäisten pankkiasioiden hoitamiseen

lampo.fi Kulttuuria, liikuntaa ja toimintakykyä tukevaa tekemistä ikääntyneille.

f-secure.com/fi/free-tools Maksuttomia työkaluja mm. linkkien turvallisuuden tarkistamiseen.

kyberturvallisuuskeskus.fi/fi/ajankohtaista/ohjeet-ja-oppaat/ohjeet-ja-oppaat-yksityishenkilöille
Viranomaisohjeita tietoturvaan.

A series of horizontal dotted lines for writing notes.

